

Górnictwo węgla kamiennego w Polsce, mimo różnych planów i zapowiedzi, wciąż ma się dobrze. Umowa społeczna dotycząca restrukturyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego w naszym kraju zakłada zakończenie eksploatacji w poszczególnych kopalniach w perspektywie do końca 2049 roku. Powiaty widzą w tym szansę i domagają się od Rządu podjęcia inicjatywy ustawodawczej, która pozwoliłaby im pozyskiwać w formie darowizny mienie przedsiębiorstw górniczych. Na terenach dawnych kopalń miałyby powstać między innymi nowe miejsca pracy dla przekwalifikowanych górników.

Samorządy widzą potencjał i chcą działać

Aktualny stan prawny obowiązujący na podstawie przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz.U. z 2024 r., poz. 1383) pozwala przedsiębiorstwom górniczym przekazywać mienie w formie darowizn na rzecz gmin górniczych lub spółdzielni mieszkaniowych. Te, jeśli zdecydują się ją przyjąć, mogą je wykorzystać do celów związanych z realizacją urządzeń infrastruktury technicznej lub innych celów publicznych.

Pomysł samorządowców na wykorzystanie terenów pokopalnianych jest nastawiony przede wszystkim w kierunku inwestycyjnym. *Infrastruktura pokopalniana może zyskać drugie życie z korzyścią dla regionu. Tereny leżące często w centrach miast, przy kurczącym się potencjalne terenów inwestycyjnych, mogą być atutem regionu w przyciąganiu inwestorów, gwarantujących między innymi nowe miejsca pracy dla odchodzących z górnictwa, czy nowe inwestycje związane z ekologią* – czytamy w Stanowisku Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego z początku lutego 2025 roku.

Aby tak się jednak stało, konieczne jest podjęcie kroków ustawodawczych, które dałyby przedsiębiorstwom górniczym możliwość przekazywania darowizn także powiatom. Postulat ten jest podnoszony już od jakiegoś czasu, jednak jak dotąd Rząd nie dał na to zielonego światła. Być może jest to związane z problemami gmin, które nie tak dawno, mimo przychylniej ustawy, borykały się z trudnościami związanymi z pozyskiwaniem należnych im darowizn.

Według wyliczeń Spółki Restrukturyzacji Kopalń w 2024 roku gminy otrzymały 50 hektarów ziem pokopalnianych. Zgodnie z założeniami na rok 2025, łączna powierzchnia przekazanych terenów ma być trzykrotnie większa. To i tak jednak tylko niewielki procent tego, co samorządy mogą otrzymać. Wyliczenia SRK opiewają bowiem na 3 tysiące hektarów powierzchni infrastruktury po zamykanych lub przeznaczonych do zamknięcia w przyszłości miejscach wydobywania węgla kamiennego.

Zachęcamy do zapoznania się z pełną treścią Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.